

*Årsplan 2021-2025*



**VINNE**

B A R N E H A G E

Fastsatt i SU: 06.10.22

# Innhold

Velkommen .....	3	Natur, miljø og teknologi.....	13
Visjon.....	3	Kropp, bevegelse og helse.....	14
Organisering av avdelingene .....	4	Antall, rom og form.....	14
Barnehagens innhold.....	5	Etikk, religion og filosofi.....	15
Omsorg .....	5	Nærmiljø og samfunn.....	15
Lek.....	5	Foreldresamarbeid.....	16
Læring.....	6	Samarbeidsutvalget.....	16
Danning .....	6	Planlegging, Vurdering og dokumentasjon .....	17
Sosial kompetanse.....	7	Planlegging .....	17
Duå.....	7	Vurdering og refleksjonsarbeid.....	17
Barns medvirkning.....	8	Dokumentasjon .....	17
Kosthold og fysisk aktivitet .....	9	Personalsamarbeid.....	18
Fagområdene .....	12	Overganger.....	18
Kommunikasjon, språk og tekst .....	12	Overgangen mellom avdelinger .....	18
Kunst, kultur og kreativitet .....	13	Overgangen mellom barnehage og skole.....	19
		Årshjul.....	19

## Velkommen

*«Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelse. Hvordan vi omsetter rammeplanens formål og innhold til pedagogisk praksis»*

Vi ønsker å ha en barnehagehverdag som er allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnets og barnegruppen. Slik at barna får leke og utfolde seg. Årsplanen vil gi dere et innblikk i hva vi vektlegger i vårt arbeid, som videre vil synligjøres i ukeplaner og periodeplaner. Samt vår dokumentasjon via opplevelsesarena.

Vi vektlegger aldersgrupper, for å sikre en god tilrettelegging etter barns behov, slik at alle aldersgrupper får varierte leke, -aktivitets - og læringsmulighet. Vi klarer bedre å legge tilrette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljø. Slik at alle barn møter utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskap og ferdigheter. Personalet får bedre mulighet til å legge merke til og utnytte barns medvirkning i hverdagen og hvert barns signaler.

*«Progresjon i barnehagen innebærer at alle skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang « (Rammeplanen 2017, s 44).*

## Visjon

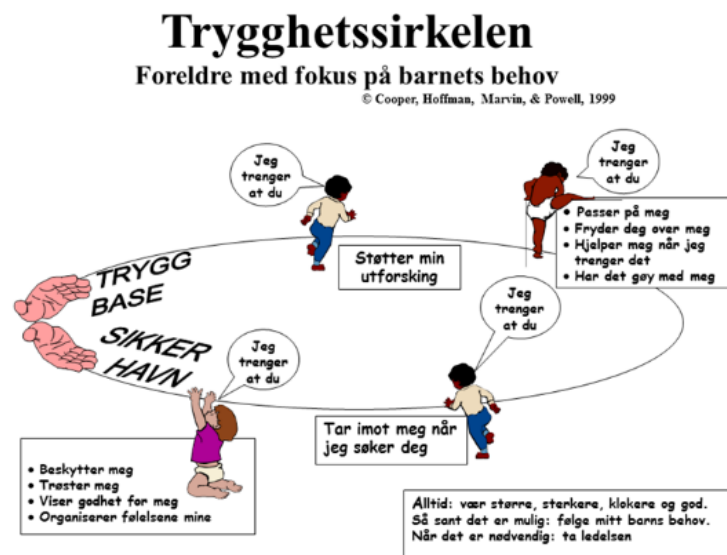
Vi ønsker - KVALITET I HVERT LEDD -

Vi er oss bevist det ansvar de første barneårene har av betydning for resten av barnets liv. Vi bygger grunnmuren sammen med dere foreldre. Barnet er i blomstring, og hvert enkelt individ sine evner tas på alvor og deres iboende kraft få blomstre og utvikles.

Betydningen av å forstå barnet og deres signaler har for trygghet og læring er viktig i vårt arbeid. Der gode relasjoner til hvert enkelt barn ligger i bunnen. Barnet trenger et stødig grunnlag og påfyll for videre utvikling og læring.



Hos oss står trygghetssirkelen høyt i vår tanke rundt relasjonsarbeid, omsorg og trygget



Trygghetssirkelen har som mål å fremme trygg tilknytning. Det er et verktøy for å forstå og møte barns behov for trygghet. Den voksne er den trygge og sikre havnen for barnet. Trygge relasjoner viser seg å ha stor betydning på barna psykiske helse og legger grunnlaget for videre emosjonell, sosial og kognitiv utvikling. De voksne må forstå barnet innenifra.

## Organisering av avdelingene

*Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen» (Rammeplanen 2017, s 19).*

Videre legger rammeplanen vekt på at barn skal få utfordringer tilpasser sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter (jmf progresjonsplan i virksomhetsplan). Vi har derfor valgt og organisert oss i aldersdelte grupper.

**Nøtteliten:** Hos de minste vektlegger vi trygghet, omsorg og rutiner. Vi vet betydningen av en god grunnmur der trygghet er vår største prioritet i oppstarten. En god overgang fra hjemmet til barnehage er vi gode på. Vi tilrettelegger også alltid for enkeltbarnet

2 åringen strekker seg og trenger andre utfordringer. Språk er i utvikling denne alderen og de trenger motoriske utfordringer med mye utetid.

Sosiale ferdigheter og samspill læres, barnet trenger voksne som støtter og veileder de i lek og samspill.

**Blågruppa:** 2 og 3 årsgruppa trenger utfordringer, mestringsglede og motoriske utfordringer. De bruker mye tid i uterommet. De har en begynnende aktiv rollelek og en viktig tid for barnets sosiale utvikling.

De forstår nå at de er et eget individ med egen vilje og kan oppleve frustrasjon når de må innordne seg etter grenser og ta hensyn til andre.

**Rødgruppa:** 4 og 5 åringen utforsker og lærer i ulike miljøer, med ulike opplegg som Dino skole, turer, basseng og mange andre aktiviteter som gir

utfordringer og mestring. Læring og øving på sosiale ferdigheter og samspill for å fremme vennskap er blant annet viktig i denne alderen og for denne gruppen. Denne gruppe har også barn som har sitt siste år i barnehagen. Overgangen barnehage –skole inngår også i deler av gruppens opplegg.

## Barnehagens innhold

### Omsorg

Vi i barnehagen vil behandle barnet med omsorg. Vi ønsker å gi barnet godhet, vise at vi liker å være sammen med det og være gode rollemodeller. Barn som er lei seg skal trøstes og barn som er sinte skal møtes med respekt. Dette skal prege alle situasjoner i barnehagens hverdag og komme til uttrykk når barn for eksempel leker, i læringssituasjoner, stell, måltid, påkledning og andre aktiviteter. Samtidig mener vi at det er viktig at barnet lærer å vise omsorg for andre barn og voksne, og at voksne lærer barna konfliktløsninger ved å la dem ordne opp med voksne tilstede og/eller prøve å ordne opp selv.

De voksne skal vise barnet at de er oppriktig interessert i det, og være lydhør overfor barnets behov og ønsker. Vi er nødt til å ha tid til å lese barnets signaler og uttrykk, gi respons og se deres individuelle behov. Vi voksne må også være følelsesmessige

tilgjengelig og tilby nærhet og kontakt gjennom å gi de kos, ta dem på fanget og gi dem ros. Voksne må observere det som skjer i hverdagen sammen med barna.

Omsorg handler om så mye, det handler om tilstedeværende, om å bygge relasjoner, å ta imot barna når de kommer, trøste, se og snakke med alle barna, vise interesse, ha tid, møte barna på deres nivå, barna må bli sett og hørt, grensesetting, veilede.

### Lek

Har stor betydning for barnets utvikling. Leiken kan stimulere alle sider ved barnets utvikling og den er for barnet et meget sentralt område for læring. Det er barnas viktigste aktivitet og for at leken skal kunne blomstre må barna ha tid, rom, materialer og mulighet til konsentrasjon. Det er den voksne som skal legge forholdene til rette slik at barns leik kan videreutvikles. De voksne deler barna inn i grupper slik at de blir mer skjermet og får bestemme ulike aktiviteter selv. Det er også viktig at vi har en dagsrytme som gir god tid til leik.

De voksne skal være tilstede der barns leik foregår. Vi skal lære barnet at de kan se på eller si navnet til en av dem som leker og så spørre om å få være med. Leiken har en egenartet livsfunksjon for barnet, som vi voksne må ha respekt for, ikke minst når vi benytter

leiken pedagogisk. Voksne må opptre som tydelige voksne i barns leik. Ofte trenger barna voksne i nærheten når de leiker eller de trenger voksne som kan gå inn i leiken, og om nødvendig gi hjelp og støtte. Viktig at voksne er tilstede og observerer barn i leiken.

I leiken foregår det også viktige læreprosesser, og leiken fremmer utviklingen på flere områder: intellektuelt, språklig, fysisk, sosialt og emosjonelt.

I noen situasjoner kan det være nødvendig å hjelpe enkelte barn til å komme med i leiken eller å påvirke barnegruppen slik at leiken blir inkluderende og byr på gode opplevelser for alle barn. Leik brukes også som arbeidsmetode og pedagogisk virkemiddel i barnehagen. Rolleleken ses som viktig i barnehagen. Ved rollelek foregår mye læring av sosial kompetanse, den skaper vennskap og er en viktig læringsarena.

## Læring

Leiken legger grunnlag for læring. Barn lærer gjennom alt de opplever og erfarer på alle områder. Gjennom daglig leik og samvær med andre barn ligger mye uformell læring, og læring skjer i både formelle og uformelle situasjoner. Formelle læringssituasjoner vil si aktiviteter og situasjoner som er planlagt og ledes av personalet i barnehagen. De uformelle læringssituasjonene er det som skjer her

og nå, det er de hverdagslige situasjonene som er preget av leik, omsorg og oppdragelse. Det er ikke bestandig et klart skille mellom disse, men begge har en pedagogisk hensikt. Den uformelle læringen som omhandler den læringen barna erfarer i leken, i samspill med barn og voksne, samt rutine situasjoner. Det er viktig å ta utgangspunkt i barnas interesser, og det er viktig at det er gode relasjoner mellom barn og voksne i læringsprosessen. Det setter krav til at personalet har et godt samspill med barna og at vi viser engasjement, oppfinnsomhet og deler av vår kunnskap. Vi må også ta vare på frileken, for den er viktig for barnet og deres utvikling. Voksne må være lydhør og ta signalene fra barnet.

## Danning

Danning er et videre begrep enn oppdragelse.

Danning er en livslang prosess som handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati. Forutsetning for barns danning i barnehagen handler om gjensidig samhandlingsprosesser med barn og voksne i lek og læring og ta hensyn til hverandre. Voksne i barnehagen gir barna utfordringer, muligheter til å utvikle kunnskaper og ferdigheter og støtte for å handle omsorgsfullt og

gjøre etisk begrunnende valg. Gjennom danning legges grunnlaget for barns allsidige utvikling.

Voksne i barnehagen skal skape kvalitet i barnehagen sammen med barna. Da handler det om voksnes syn på barn og hvordan voksenrollen i barnehagen er. Vi kommer til å diskutere i personalgruppa om hva danning betyr for hvert enkelt barn gjennom vårt syn på barn og hvordan vi forvalter voksenrollen i barnehagen. Danning er en kontinuerlig prosess som skjer hele tiden i samspill med andre, og henger nøye sammen med lek, læring og sosial kompetanse. I møte med barn og voksne i barnehagen dannes barnet.



## Sosial kompetanse

### Dua

*"Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill"* (Rammeplan s.22). *"Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap"* (Rammeplan s.23).

De utrolige årene (DUÅ) er et verktøy vi jobber med for å fremme barnas sosiale og emosjonelle kompetanse. Styrking av barnas selvbilde og opplevelse av mestring er viktige elementer.

Fokus er voksenrollen og skape gode relasjoner til barna. Den voksne har ansvar for å skape gode relasjoner til barna ved å prate og lytte, delta i lek og aktiviteter, vise empati og omsorg, være oppmerksom og engasjert i barnas hverdag. Vi skal jobbe proaktivt (forebyggende) og være tydelige på hva som er forventet og ønsket atferd. Den voksne skal gi oppmerksomhet, oppmuntring og ros til den atferden vi ønsker å forsterke. DUÅ har gitt oss voksne en kompetanse og en felles pedagogisk plattform som vi møter barna med i hverdagen.

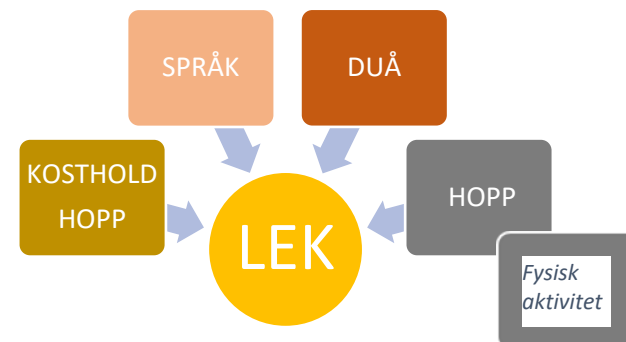
Dinosauruskole (som er et eget program innenfor DUÅ) er et tilbud til de eldste barna i barnehagen. I løpet av barnehageåret jobber vi bl.a med å oppdage og forstå følelser, lytte- og venteferdigheter, problemløsning, fremme selvregulering, forebygge negativt samspill og mobbing, fremme gode venneferdigheter.

## Foreldrekurs

De Utrolige årenes Universalforebyggende program for foreldre.

Kurset vil ha stort fokus på at foreldre skal komme sammen og diskutere og dele erfaringer om foreldrerollen og barneoppdragelse, og det vil bli gitt veiledning i hvordan man kan stå i foreldrerollen sin på en trygg måte.

Et viktig fokus i kurset vil være å bidra til å styrke gode relasjoner og samspill mellom foreldre og barn. Konkrete strategier og verktøy skal prøves ut i forhold til tema som blant annet lek, coaching, ros, oppmuntring, følelsesregulering og problemløsning. De ulike tema belyses gjennom videovignetter, praktiske øvelser og hjemmeoppgaver for å prøve ut de ulike verktøyene.



*Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling» (RM 2017, s 19)*

## Barns medvirkning

Barn har rett til å uttrykke seg og få innflytelse og medbestemmelse på alle sider av sitt liv i hverdagen. Barna gir uttrykk for hvordan de har det både kroppslig og språklig. De yngste barna formidler sine synspunkter ved kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk. Personalet skal støtte barna i sin undring. De må oppmuntres aktivt til å gi uttrykk for sine tanker og meninger og møte respekt og anerkjennelse for dette. Voksne skal legge til rette for at alle får bearbeide, snakke om ting som berører dem.

Vi voksne må invitere barna til å delta på råd og la de bestemme. Det er viktig at vi gir de konkrete valg, samt høre på barnas ytringer.



Voksne må være tilstede, være lydhøre og observante overfor barns handlinger. Videre ønsker vi å være observante, lyttende og fleksible, slik at vi i vår daglige praksis kan gi rom for barns medvirkning i barnehagen. For de minste barna i barnehagen er det viktig at vi tolker og er lydhør for kroppsspråk og ytringer om hva ungene ønsker og liker. De største barna kan i tillegg til kroppsspråket, fortelle, forklare og vise oss hva de mener



## Kosthold og fysisk aktivitet

*«Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut. Barn skal inkluderes i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling og oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger»* (Rammeplan for barnehagen s.49).

I Vinne barnehage ønsker vi at barna skal få gode opplevelser med uteliv året rundt. De skal få kjenne på de ulike årstidene vi har, og få en variert hverdag med mange gode opplevelser og læringssituasjoner ute. I Vinne barnehage er vi ute gjennom hele året. Vi ser mangfoldet i naturen til alle årstider og i all slags vær. På småbarn handler uteliv om å legge til rette for gode ute/naturopplevelser, stimulere nysgjerrigheten og bidra til at barna blir glade i å tilbringe tiden ute. På storbarn er avdelingen organisert

med baseuke og uteuke annenhver uke. På uteukene er barna på turer i nærområdet eller på lengre turer hvor de må ta buss til målet.

Gjennom å gi barna tilgang og mulighet til bevegelse ute i naturen vil de utvikle god kroppskontroll og styrke sin motoriske utvikling

*“Matvaner etableres tidlig og tas med inn i voksenlivet. Sørg for at det blir gode vaner!”*

I Vinne barnehage har vi fokus på kosthold. Vi tar bevisste valg når det gjelder hva vi serverer barna fra tidlig oppstart til de er klare for skolestart.

Rammeplanens fagområde *KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE* er en del av det vi vektlegger for kosthold i vår barnehage. Måltidet omhandler så mye mer enn bare det å spise. Det er også en arena for fellesskap og samspill, mestring, gode opplevelser og ikke minst samtale. Alt dette bidrar til utvikling av barns sosiale kompetanse og språk. I og med at kosthold er så viktig for oss her i Vinne barnehage, har vi nå ansatt en person som har ansvar for kjøkkenet og maten som serveres til barna hver dag. Dette gjør at vi skaper struktur og en kultur for at det vi serverer er både sunt og innbydende.

## HOPP

### Helsefremmende barnehager i Verdal

Barnehagen deltar i EØS prosjektet «Healthy lifestyle of children and youth» dette barnehageåret. Hovedmålet for EØS – prosjektet er å utjevne sosiale ulikheter for barn og unge.

#### Prosjektets målsetning

- Fremme helse, utvikling, læring og trivsel hos barn og unge
- Forebygge overvekt, fedme, inaktivitet og livsstilssykdommer
- Utjevne sosiale ulikheter i helse

Barnehagen skal i følge barnehageloven ha en helsefremmende og forebyggende tilnærming og bidra til å utjevne sosiale forskjeller (Barnehageloven, 2005, §2)

Tiltaket er delt i to nivå; barnehagen og barnet. Fokus på kompetanseheving blant ansatte foregår på barnehagenivå, og har som mål å fremme en helhetlig tenkning der fysisk aktivitet inngår som en naturlig del av innholdet i barnehagen, som påvirker barnenivået.

Mål: Øke fysisk aktivitet til barna gjennom kompetanseheving av ansatte

Helsefremmende barnehager i Verdal

Tiltak: barnehageåret 2022-2023

- Tiltaket gjennomføres av en idrettspedagog som ansettes i tiltaksperioden (100%), for å følge opp ansatte i barnehagene. Idrettspedagogen vil ha jevnlig besøksdager i alle tiltaksbarnehagene
- Barnehagen har en/to aktivitetsledere som får økt kompetanse gjennom to kursdager. Aktivitetslederne vil være initiativtakere og forbilder for de andre ansatte ved å ha fokus på å fremme fysisk aktivitet.
- Ulike Webinar/foredrag tilbys alle barnehagene, og kan brukes på personalmøter for å øke kunnskap og skape diskusjon hos alle ansatte i barnehagen. Inkluderte barnehager vil ha tilgang til en digital idebank som kan brukes som inspirasjon for ansatte til å fremme fysisk aktivitet blant barna
- Det opprettes lærende nettverk hvor barnehagene kan dele gode erfaringer om fysisk aktivitet med hverandre
- Hver barnehage som deltar, vil også motta en aktivitetspakke som understøtter disse aktivitetene. Denne pakken inneholder utstyr for å fremme fysisk aktivitet blant barna

**Kosthold:**

Målet med tiltaket når det gjelder kosthold er å fremme et sunt kosthold i barnehagene basert på Helsedirektoratet sine anbefalinger

En ernæringsfysiolog ansettes i perioden for å støtte ansatte og barnehagene i arbeidet med å fremme sunt kosthold. Fokus vil være på innkjøpsliste, måltider og kosthold. Informasjon om helsefremmende kosthold basert på helsedirektoratet sine anbefalinger vil gis både til ansatte og foreldre ut ifra hver enkelt barnehage sitt behov

# Fagområdene

## Kommunikasjon, språk og tekst

I rammeplanen fremheves barnehagens språkmiljø. Godt språkarbeid i barnehagen er viktig for barns deltakelse i lek, utvikling av vennskap, kommunikasjon, for opplevelser, læring og for å skape et solid og godt grunnlag for lesing og skriving senere i livet. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling. I Vinne barnehage skal vi derfor ha fokus på hverdagssamtalen og det språket som barnet bades igjennom hele sin hverdag. Vinne barnehage skal ha fokus på at arbeid med språk skjer gjennom meningsfulle, engasjerende og kognitivt utviklende samtaler med barna – ut ifra det utviklingsnivå barnet er i. Vi skal invitere barna inn i ulike typer samtaler hvor de får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. Vi skal også hele tiden jobbe for å skape et variert språkmiljø der barna opplever glede ved å bruke språket. Språk skal høres, synes og brukes. Personalet skal være bevisst hvordan vi bruker språket i samspill og lek med barna, hvordan vi bruker språket i hverdagssituasjoner og i tilrettelagte aktiviteter.

## Småbarn

- DUÅ
- Sette ord på konkreter, følelser, situasjoner
- Samspill
- Støtte og utvikle nonverbal og førspråklig kommunikasjon
- Samlingsstund
- Sang
- Bøker og høytlesning
- Bilder på avdeling
- Rim og regler

## Storbarn

- Sang
- Bøker og høytlesning
- Rim og regler,
- Deltakende voksne/støttespillere i leken (sette ord på)
- Kims lek,
- Synliggjøre ord/bilder barn har inni hodet sitt (spesielt for barn som strever med språket),
- Sette ord på, språket brukes i alt barna gjør, - både ute og inne,
- Dramatisere eventyr
- Bruke konkreter i eventyr
- Bruke konkreter i frileken
- Stimulere til samtale
- Bruk av billedkort
- Språkgrupper
- Samlingsstund

## Kunst, kultur og kreativitet

### Småbarn

- Sanseinntrykk
- Stimulere barns nysgjerrighet og undring
- Gi barna kjennskap til ulike materialer
- Fokus på prosess – ikke produkt
- Få kjennskap til ulike kontraster (myk, hard, varm, kald etc.)
- Musikk av alle slag
- Sang
- Rim og regler
- Instrument
- Rytme
- Eventyr
- Dans og bevegelse

### Storbarn

- Sang
- Dramatisering,
- Kler seg ut, dukketeater,
- Formingsaktiviteter
- Rollelek,
- Bøker og eventyr,
- Fantasi,
- Tilbud av ulike lekematerialer,
- Tilrettelegging for aktiviteter, oppmuntre til kreativitet, støtt de kreative påfunnene, mengder av materialer
- Lage forestillinger til foreldrearrangement

## Natur, miljø og teknologi

### Småbarn

- Få gode naturopplevelser året rundt
- Undre oss sammen, gi barna tid
- Fysiske lover
- Utvikle respekt og forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen
- Utforske og eksperimentere

### Storbarn

- Turer i skog og mark,
- Uteuke,
- Barna får oppleve alle årstider(ute uansett vær),
- Ordensmann på tur(ser over turområdet vårt før vi drar-plukker med oss ev søppel), bevisste på å plukke med oss søppel vi finner på tur, buss turer utenom nærmiljøet,
- Gleden ved å dra på tur, egen matpakke og sekk på tur,
- Eksperimentere med naturmaterialer og fenomener, vi forsker og lærer,

## Kropp, bevegelse og helse

### småbarn

- Legger til rette for allsidige bevegelseserfaringer ute og inne, året rundt.
- Benevner kroppsdeler og bevisstgjør barnet på egen kropp.
- Motoriske utfordringer under trygge rammer
- Oppleve sosialt samhold, inkludere og motivere.
- Positivt selvbilde (ros og anerkjenne)
- Variert og godt kosthold

### storbarn

- Barna er ute i all slags vær,
- Turer i skogen skaper utfordringer motorisk og styrker både motorikk og mestringsfølelsen, barna får oppleve glede av å være ute,
- Tilstedeværende voksne for å skape trygghet i situasjoner som kan oppleves som litt utfordrende/skummel).
- Hinderløyper.
- Fokus på å severe sunn og næringsrik mat, variert mat, frukt og grønt hver dag, barna får delta i matlaging,
- Smake på egen mat, selvstendighetstrening, ta vare på eget utstyr, hygiene, fingervask, finmotorikk, blyantgrep, klippe med saks

## Antall, rom og form

### Småbarn

- Bruke vårt matematiske språk i samspill med barn,
- særlig knyttet til leken og lekematerielat ute og inne
  - Være undrende og skape nysgjerrighet rundt sammenhenger i naturen og fysiske lover
  - Undre og fremme problemløsning.
  - Bøker
  - puslespill

### storbarn

- Tall henges opp på avdeling,
- Telle i hverdagen,
- Bruke former i samlingene,
- Være observang i måltidene(se på former på fat, kopper, hvitosten),
- bruke tall, former osv i hverdagen,
- Være undrende på det vi ser. Alt dette må gjøres lystbetont og morsomt for at barna skal være mottakelig for læring

## Etikk, religion og filosofi

### Småbarn

Voksne som gjenspeiler handlinger og holdninger knyttet til barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag

Gjøre barna kjent med fortellinger, tradisjoner og verdier knyttet til høytider.

Bidra til at barna utvikler toleranse, interesse og respekt for hverandre, også i møte med andre med det som kan oppleves som «annerledes

### Storbarn

- Jule og påsketradisjoner, skape stemning, tenne lys, adventskalender,
- Lese bøker som omhandler
- Respekt
- Danning
- Udring og utforsking
- DUÅ
- Væremåte, hvordan vi er mot hverandre

## Nærmiljø og samfunn

### Småbarn

- la barna få medvirke i egen hverdag.
- gjøre oss kjent i nærmiljøet gjennom turer
- Undre oss sammen om nærmiljø, samfunn og verden
- Gi barna innsikt og erfaring med et demokratisk samfunn

### Storbarn

- Drar på turer i nærmiljøet, aktivtetsparken, skogen, lekeplasser i nærmiljøet
- Samefolketsdag
- Likhet og ulikheter
- Biblioteket
- Stiklestad
- Familieformer



## Foreldresamarbeid

Vi ønsker å ha et godt foreldresamarbeid der personalet er engasjert i hvert enkelt barn og ser dets sterke sider. Dette engasjementet må formidles til foreldre i hverdagen og gjennom det formelle samarbeidet. Vi ønsker at foreldrene er engasjert i barnehagens innhold og tar initiativ til både ros og forslag til forbedring. Dette initiativet skal imøtekommes av personalet og vurderes i forhold til gjennomføring. Personalet må gi god informasjon gjennom daglig kontakt med foreldrene om barnets trivsel og utvikling. Det er foreldrenes og personalets felles ansvar å gi barna trygghet, trivsel og utvikling. Personalet ønsker å være til hjelp for veiledning til foreldre hvis det skulle være nødvendig.

Vi ønsker at vi har en åpen og ærlig dialog med foreldrene, å skape en god relasjon med alle foreldrene slik at de skal føle seg trygge på at deres barn blir tatt godt vare på i barnehagen. Det er viktig at foreldrene følger opp de avtalene vi gjør, at foreldrene er engasjert i det som skjer i barnehagen, at foreldrene ser at vi gjør en bra jobb, at foreldrene holder seg oppdatert på informasjonen vi gi, at personalet er fleksible og imøtekommende overfor foreldrene og at personalet forteller positive ting til foreldrene om barna.

## Samarbeidsutvalget

Foresatte skal ha medvirkning på barnehagens innhold.

Samarbeidsutvalget er viktig i dette arbeidet. SU består av to foreldrerepresentanter som er valgt av foreldrene, to ansatte representanter valgt av ansatte, en representant fra eier (Kommunestyret) og barnehagens styrer som er sekretær. SU skal være et rådgivende-, kontaktskapende og samordnende organ for foreldre, personalet og eier. Den ene foreldrerepresentanten er leder i SU og den andre er vara som rykker opp som leder året etter.

Oppgaver for Su er:

- Å fastsette barnehagens årsplan.
- Å fremme kontakt mellom barnehagen og lokalsamfunnet.
- Å se til at barnehagen drives innenfor rammen av barnehageloven, barnehagens vedtekter og budsjett.
- Planlegge og gjennomføre foreldrearrangement.





# Planlegging, Vurdering og dokumentasjon

## Planlegging

Planlegging – og vurderingsarbeid har som mål å sikre kvalitet og utvikling i det arbeidet vi gjør gjennom refleksjon, medvirkning og samarbeid. Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Den skal baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtale med barn og foreldre. Planer synliggjøres i vigilo med ukesplaner til foreldre.

## Vurdering og refleksjonsarbeid

Vurderingsarbeidet skal være systematisk og målrettet. Målet med vurdering er å videreutvikle organisasjonen, å fornye virksomheten og det pedagogiske arbeidet. Vi skal finne nye og bedre måter å drive barnehagen på gjennom å sette et kritisk lys på hvordan vi utfører jobben vår. Refleksjons rundt praksis er viktig i vurderingsarbeidet, barnehagens vurderingsarbeid skal bygge på refleksjon som hele personalet er involvert i. det kan bidra til åpen diskusjon om barnehagens formål, innhold og oppgave. Og kan bidra

til at personalet lærer av egen praksis og utvikler barnehagen som virksomhet.

Vurderingsarbeidet i barnehagen skal fokusere på kvaliteten i det daglige samspillet mellom barna, mellom barn og personal og mellom personalet. Kvaliteten på samspillet på de ulike nivåene er en av de viktigste forutsetningene for at barna skal trives og utvikles.

Vi skal også vurdere kvaliteten i det pedagogiske opplegget:

prosjektarbeid, hverdagssituasjoner, arbeid i forhold til satsingsområder og fagområdene. Foreldresamarbeid og personalsamarbeid skal også vurderes.

Metoder: Ulike kartleggingsverktøy, praksisfortellinger, foreldresamtaler, observasjoner/egenvurdering av måloppnåelse, personalets arbeidsmetoder og relasjons kompetanse. Vi setter oss noen stoppunkt gjennom året der vi evaluerer for så å gå videre slik at utvikling skal skje.

## Dokumentasjon

Dokumentasjonen skal gi informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen. Vi ønsker gjennom dokumentasjon å synliggjøre hverdagen og det pedagogiske arbeidet vi gjør med barna. Gjennom å refleksjon over praksis ønsker vi å utvikle oss i den jobben vi gjør med barna. Årsplanen er et arbeidsredskap for

personalet og en mulighet for foreldremedvirkning, samt et grunnlag for kommunalt tilsyn og informasjon til andre interesserte.

Dokumentasjon gjøres på flere måter. Virksomhetsplan, årsplan og periodeplan er en del av dokumentasjon av barnehagens innhold. Det daglige innholdet blir dokumentert til foreldre gjennom vigilo og den muntlige samtalen om hvordan dagen har vært. Barns trivsel og utvikling blir dokumentert ved foreldresamtaler vår og høst. For barn med spesielt behov for hjelp / støtte vil det være hensiktsmessig å benytte mer detaljerte kartleggingsverktøy som f.eks. «TRAS», tidlig registrering av språkutvikling.

## Personalsamarbeid

Et godt personalsamarbeid er en forutsetning for å gi barn og foreldre et godt pedagogisk tilbud i barnehagen. Personalets samhandling og gode kommunikasjon med hverandre, med respekt for ulikhet vil være sentralt.

Den viktigste ressursen i barnehagen er menneskene som jobber der. At personalet har kompetanse, arbeidsglede og engasjement for den jobben de gjør. Hvordan de samhandler og legger til rette barns trygghet, lek og opplevelser står sentralt.

## Overganger

### Overgangen mellom avdelinger

Vi skal legge til rette slik at barn og foreldre opplever en trygg og gode overganger. Fra hjemme til barnehagen, fra avdeling til avdeling og fra barnehage til skole. Slik at barn og foreldre får tid og rom å bli kjent med barna og personalet.

*«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.» (Rammeplanen 2017, s.33)*

For å sikre gode overganger til ny avdeling har vi tett samarbeid mellom avdelingene slik at personalet kjenner barn og at barna har gjort seg kjent med den nye avdelingen. Det gjøres med bekjend dager og overgangsmøter med pedagogisk leder. Ved oppstart foregår en bli kjent periode der relasjoner bygges både blant barn og voksne.

## Årshjul

### Overgangen mellom barnehage og skole

Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse / sfo. Barnehage og skole er begge institusjoner for omsorg, oppdragelse, lek og læring. Barna vil møte både likhetstrekk og ulikheter mellom institusjonene.

Barnehagen legger til rette for at barna kan ta avskjed med barnehagen på en god måte, glede seg til å begynne på skolen, oppleve at vi respekterer hverandre og at det er en sammenheng mellom barnehage og skole. Dette skjer gjennom det arbeidet vi gjør i hverdagen – som leik, sosialt samspill, påkledning, måltider etc. Dinoskole er en del av vårt opplegg siste året i barnehagen.

Vi har et samarbeid med Kanutten barnehage i forhold til skolestartere, og de har noen treffpunkt i løpet av siste barnehageåret. Vi gjennomfører også avslutningsopplegg på våren.

Vi har et tett samarbeid med Vinne skole om overgangen som skjer gjennom samtaler og rapportering, og overbringing av opplysninger i samarbeid med barnets foreldre. Her brukes et eget skjema. Kommunen har en egen plan for overgang barnehage – skole som vi følger.

Periode	Hva
August	Tilvenning Planleggingsdag 09.09
September	Foreldremøte, foreldrekafe Brannvernuke Aktivitetsuke 36
Oktober	Halloween markering Planleggingsdag 21.10 Refleksdag
November	Planleggingsdag 30.11
Desember	Advent Adventsfest 1.des Kirkebesøk
Januar	Oppstart 2.januar Planleggingsdag 18.januar
Februar	Karneval Samefolketsdag Vinteraktivitetsuke 9
Mars	Påskeforberedelser Påskefrokost Kirkebesøk Planleggingsdag 17.03
April	Foreldremøte – foreldresamtaler Foreldrekafe uke 17 Trafikksamling
Mai	17.mai markering Dugnad
Juni	Vømmølfest 2.juni Avslutning for skolestartere 22.juni Planleggingsdag 23.06 Idrettsuke 24

